



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudkyní JUDr. Markétou Lehkou, Ph.D.,
ve věci

žalobce: V. K., narozen dne „X“,
bytem „X“,

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení,
sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 1. 8. 2018, č. j. „X“,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou, která byla podána v zákonem stanovené lhůtě, domáhal přezkoumání zákonnosti napadeného rozhodnutí žalované České správy sociálního zabezpečení ze dne 1. 8. 2018, č. j. „X“, o invalidním důchodu, kterým byly zamítnuty jeho námitky proti rozhodnutí žalované ze dne 16. 5. 2018, č. j. „X“, jímž žalovaná s odkazem na ust. § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), rozhodla o zamítnutí žádosti žalobce o invalidní důchod, neboť podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Most ze dne 20. 4. 2018 není žalobce invalidní, jelikož vlivem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu jeho pracovní schopnost

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)

poklesla pouze o 20 %, zatímco pro přiznání invalidity alespoň v prvním stupni je zapotřebí mít pokles alespoň ve výši 35 %.

Žaloba

2. Žalobce zrekapituloval průběh správního řízení a uvedl především, že utrpěl pracovní úraz palce pravé ruky, čímž byla omezena jeho hybnost. Od roku 1991 do roku 1998 pobíral částečný invalidní důchod. V roce 1991 byl MUDr. J. vypracován znalecký posudek, který prokázal pochybení lékaře při postupu ošetření a další léčby dotčeného pracovního úrazu. V roce 2009 ortoped MUDr. N. zjistil další skrytou zlomeninu záprstní kůstky, tedy další pochybení v původní léčbě. Konstatoval, že jiný než dotčený pracovní úraz pravé ruky neutrpěl. Sdělil, že s napadeným rozhodnutím nesouhlasí zejm. proto, že poraněná pravá ruka je jeho dominantní rukou a důsledkem pracovního úrazu a zanedbané následné lékařské péče bylo znemožnění výkonu jeho povolání a fungování v běžném životě.

Vyjádření žalované k žalobě

3. Žalovaná zrekapitulovala průběh správního řízení a poukázala na dotčená ustanovení zákona o důchodovém pojištění. Zdůraznila, že v dané věci je hlavním podkladem pro rozhodnutí odborné lékařské posouzení zdravotního stavu žalobce, přičemž lékařem OSSZ Most byl v řízení v prvním stupni vypracován posudek ze dne 20. 4. 2018, jenž stanovil, že se u žalobce jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav s poklesem pracovní schopnosti o 20 % a v námitkovém řízení byl vypracován Lékařskou posudkovou službou ČSSZ Ústí nad Labem posudek ze dne 31. 7. 2018, jenž rovněž stanovil pokles pracovní schopnosti žalobce o 20 %. Oba posudky považovala za objektivní. Dále odkázala na podrobné odůvodnění napadeného rozhodnutí. S ohledem na námitky žalobce navrhla přezkoumat jeho zdravotní stav posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí ve smyslu ust. § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o organizaci“). Za současně zjištěného skutkového stavu navrhla žalobu zamítnout pro nedůvodnost.

Ústní jednání před soudem

4. Žalobce při jednání před soudem konaném dne 21. 10. 2019 setrval na názoru, že žaloba byla podána důvodně, neboť jeho zdravotní stav po úrazu pravé ruky je špatný a to i v souvislosti s problémy s krční páteří a brněním v levé ruce. Uvedl, že posudky vypracované ve správním řízení se chybně zaměřily pouze na hodnocení problémů spojených s jeho palcem na pravé ruce a vůbec nebraly v potaz jeho další zdravotní obtíže. K zdravotnímu posudku Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem (dále jen „komise“) ze dne 10. 12. 2018 (dále jen „posudek ze dne 10. 12. 2018“), který si soud nechal vypracovat pro účely předmětného soudního řízení, jak soud rozvede ještě níže, žalobce uvedl, že s jeho závěry nesouhlasí, neboť díky prodělanému úrazu na pravé ruce má značné zdravotní obtíže, které mu znemožňují normálně pracovat, jelikož v ruce neudrží ani šroubovák či vrtačku. Prohlásil, že komise nevzala dostatečně v potaz i další zdravotní obtíže, kterými trpí.
5. Pověřená pracovnice žalované pak při tomtéž ústním jednání před soudem navrhla zamítnutí žaloby s ohledem na jednoznačné závěry obsažené v posudku ze dne 10. 12. 2018.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

Posouzení věci soudem

6. Napadené rozhodnutí soud přezkoumával podle části třetí hlavy druhé prvního dílu zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ust. § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 větě druhé a třetí a v § 75 odst. 2 větě první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost napadeného rozhodnutí, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení rozhodnutí dle ust. § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle ust. § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
7. Po přezkoumání skutkového a právního stavu a provedeném ústním jednání, při kterém se provádělo dokazování posudkem ze dne 10. 12. 2018, který nechal vypracovat soud pro účely předmětného řízení, dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.
8. Z obsahu předloženého správního spisu soud zjistil, že prvostupňové rozhodnutí bylo vydáno na základě stanoviska posudkové lékařky pověřené vypracováním posudku pro Okresní správu sociálního zabezpečení Most, která při zjišťovací lékařské prohlídce dne 20. 4. 2018 posoudila zdravotní stav žalobce a dospěla k závěru, že u žalobce je dán dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav s tím, že jeho rozhodující příčinou s nejvýznamnějším dopadem na pokles jeho pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XV – funkční poruchy, postižení po úrazech, operacích, oddíl B – postižení končetin, položka 4b – ztuhnutí, přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity), pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 20 % s tím, že míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu ust. § 3 a § 4 citované vyhlášky nemění. Na základě tohoto posudku pak žalovaná vydala dne 16. 5. 2018 výše citované prvoinstanční rozhodnutí, jímž byla zamítnuta žádost žalobce o přiznání invalidního důchodu, neboť jeho pracovní schopnost poklesla vlivem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pouze o 20 %, přičemž pojištěnec je invalidní, jestliže pokles jeho pracovní schopnosti činí nejméně 35 %. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce námitky.
9. Dále soud z obsahu správního spisu zjistil, že žalovaná si v rámci řízení o námitkách vyhotovila nový posudek o invaliditě žalobce ze dne 31. 7. 2018, který vypracovala příslušná posudková lékařka Lékařské posudkové služby ČSSZ v Ústí nad Labem. Tato posudková lékařka opětovně posoudila zdravotní stav žalobce na základě předložené lékařské dokumentace a dospěla k závěru, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XV - funkční poruchy, postižení po úrazech, operacích, oddíl B – postižení končetin, položka 4a – omezení hybnosti, přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro které stanovila míru poklesu pracovní schopnosti 10 %. Vzhledem k vlivu na schopnost využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti, na schopnost pokračovat v předchozí výdělečné činnosti nebo na schopnost rekvalifikace, byla dle ust. § 3 odst. 2 citované vyhlášky zvýšena procentní hodnota poklesu pracovní schopnosti o 10 % na celkových 20 %. Na základě tohoto nového posudku bylo vydáno Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

napadené rozhodnutí ze dne 1. 8. 2018, kterým bylo potvrzeno prvostupňové rozhodnutí ze dne 16. 5. 2018, a námitky žalobce byly zamítnuty s odůvodněním, že pro vznik invalidity nejsou splněny podmínky, neboť pokles pracovní schopnosti u žalobce činí 20 % a pro vznik invalidity je nutné, aby nastal pokles pracovní schopnosti nejméně o 35 %.

10. Dle ust. § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. V souladu s odstavcem 2 citovaného ustanovení jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně a nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.
11. Dle ust. § 39 odst. 3 zákona o důchodovém pojištění se pracovní schopností rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. V souladu s odstavcem 4 citovaného ustanovení se při určování poklesu pracovní schopnosti vychází ze zdravotního stavu pojištěnce doloženého výsledky funkčních vyšetření; přitom se bere v úvahu, zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost, zda se jedná o stabilizovaný zdravotní stav, zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován, schopnost rekvalifikace pojištěnce na jiný druh výdělečné činnosti, než dosud vykonával, schopnost využití zachované pracovní schopnosti v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 35 % a nejvíce o 69 %, v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70 % též to, zda je pojištěnec schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek.
12. V odstavci 5 citovaného ustanovení je dále stanoveno, že za zdravotní postižení se pro účely posouzení poklesu pracovní schopnosti považuje soubor všech funkčních poruch, které s ním souvisejí. V souladu s odstavcem 6 citovaného ustanovení se za stabilizovaný zdravotní stav považuje takový zdravotní stav, který se ustálil na úrovni, která umožňuje pojištěnci vykonávat výdělečnou činnost bez zhoršení zdravotního stavu vlivem takové činnosti; udržení stabilizace zdravotního stavu může být přitom podmíněno dodržováním určité léčby nebo pracovních omezení. Dle odstavce 7 je pojištěnec adaptován na své zdravotní postižení, jestliže nabyt, popřípadě znovu nabyt schopností a dovedností, které mu spolu se zachovanými tělesnými, smyslovými a duševními schopnostmi umožňují vykonávat výdělečnou činnost bez zhoršení zdravotního stavu vlivem takové činnosti.
13. Dle ust. § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity v případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce je více zdravotních postižení a v důsledku působení těchto zdravotních postižení je pokles pracovní schopnosti pojištěnce větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti určené podle rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10 %.
14. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti se vždy určuje v celých číslech s tím, že procentní míry poklesu pracovní schopnosti podle druhů zdravotního postižení jsou uvedeny v příloze k vyhlášce o posuzování invalidity.
15. V projednávané věci tedy bylo prvostupňovým rozhodnutím rozhodnuto o zamítnutí žádosti žalobce o invalidní důchod, a to s odůvodněním, že z důvodu jeho dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho pracovní schopnost pouze o 20 %. Toto Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

rozhodnutí bylo následně potvrzeno žalovanou pouze s tím rozdílem, že po přezkoumání zdravotního stavu žalobce byla určena odlišná příčina jeho dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, avšak procentní míra poklesu jeho pracovní schopnosti zůstala 20 %.

16. Jedním z předpokladů pro vznik nároku na invalidní důchod je tedy existence invalidity pojištěnce ve smyslu ust. § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, jak vyplývá z ust. § 38 téhož zákona. Bylo proto třeba zjistit, zda žalobce ke dni vydání napadeného rozhodnutí splňoval podmínky invalidity, tedy zda u něj došlo k poklesu pracovní schopnosti nejméně o 35 %. V této souvislosti soud poznamenává, že v daném případě nebylo mezi účastníky řízení žádného sporu o tom, že by žalobce ne získal potřebnou dobu pojištění, což je druhý předpoklad pro vznik nároku na invalidní důchod, jak vyplývá z ust. § 38 zákona o důchodovém pojištění, a proto soud již bez dalšího vycházel ze skutečnosti, že žalobce získal potřebnou dobu pojištění.
17. Již výše bylo zmíněno, že napadené rozhodnutí bylo odůvodněno závěrem posudkové lékařky Lékařské posudkové služby ČSSZ v Ústí nad Labem, která učinila závěr o poklesu pracovní schopnosti žalobce. Soud se s tímto závěrem lékařky nespokojil, a protože nemá odborné lékařské znalosti, na nichž posouzení invalidity především závisí, vyžádal si proto v rámci předmětného soudního řízení v intencích ust. § 52 odst. 1 s. ř. s. v návaznosti na ust. § 77 s. ř. s. odborný posudek od Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem, která je v těchto věcech dle ust. § 4 odst. 2 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, povolána k posouzení zdravotního stavu žalobce. Tato komise nově posoudila celkový stav žalobce, dále také posoudila pokles jeho pracovní schopnosti a také datum vzniku jeho případné invalidity včetně jejího stupně.
18. Z obsahu posudkové dokumentace vypracované dotyčnou komisí soud zjistil, že komise jednala v řádném složení, posudek byl vypracován po studiu a zhodnocení zdravotního stavu žalobce na základě předložené lékařské dokumentace a odborných lékařských nálezů dne 10. 12. 2018. Žalobce byl jednání komise přítomen a přímo při jednání komise byl vyšetřen odbornou lékařkou z oboru fyziatrie a rehabilitační lékařství. Dále je z posudkové dokumentace patrné, jaké lékařské nálezy, zprávy, vyšetření a další listiny měla komise k dispozici. Na základě posouzení všech zdravotních nálezů (lékařská zpráva MUDr. M. K. z neurologické ambulance ze dne 6. 12. 2018), spisové dokumentace Okresní správy sociálního zabezpečení Most, spisové dokumentace České správy sociálního zabezpečení pracoviště v Ústí nad Labem a zdravotní dokumentace praktického lékaře MUDr. Y. M., pak komise dospěla k závěru, že k datu napadeného rozhodnutí žalobce nebyl invalidní dle ust. § 38 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění, když u něho byl shledán pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu toliko o 20 %.
19. Komise konstatovala, že u žalobce se jednalo k datu vydání napadeného rozhodnutí o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav s tím, že rozhodující příčinou tohoto stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles jeho pracovní schopnosti jsou sekundární artrotické změny radiokarpálního skloubení pravé horní končetiny, klinicky pozátěžové otoky a bolest zápěstí a palce a lehké oslabení svalové síly palce pravé ruky. Proto komise hodnotila míru poklesu pracovní schopnosti žalobce dle přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity kapitoly XV – funkční poruchy, postižení po úrazech, operacích, oddíl B – postižení končetin, položka 6b – lehké postižení funkce končetiny. Horní hranici 20 % (z rozmezí 15-20 %) komise použila s ohledem na lehké funkční postižení dominantní pravé ruky. K dalšímu použití navýšení zdravotního stavu podle ust. § 3 odst. 1 citované vyhlášky komise již neviděla objektivní důvod, protože ostatní somatická onemocnění nebyla

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

z funkčního hlediska významná a podstatně žalobce neomezovala v běžné pracovní činnosti. Komise neviděla ani objektivní důvod k zohlednění ust. § 3 odst. 2 citované vyhlášky, protože žalobce se téměř 30 let pracovně nezačlenil a nevyužil ani statusu osoby zdravotně znevýhodněné.

20. Po zhodnocení výše předestřených důkazů, které byly provedeny při soudním jednání, soud konstatuje, že posudek ze dne 10. 12. 2018, jenž soud hodnotí jako stěžejní důkaz v tomto přezkumném soudním řízení, byl vypracován po náležitém zhodnocení zdravotního stavu žalobce na základě předložené lékařské dokumentace a odborných lékařských nálezů. Lékaři Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí Ústí nad Labem přitom shodně jako posudková lékařka Lékařské posudkové služby ČSSZ v Ústí nad Labem a posudková lékařka Okresní správy sociálního zabezpečení Most dospěli k závěru, že žalobce není invalidní, neboť míra poklesu jeho pracovní schopnosti nečiní nejmeně 35 %.
21. Dále soud uvádí, že se ztotožnil s posudkovým závěrem komise, když za daného stavu věci soud neshledal potřebu, aby byl výše citovaný posudek posudkové komise ze dne 10. 12. 2018 doplňován či aby byl případně ve věci vypracováván další posudek jinou posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí nebo dokonce aby bylo přikročeno ke znaleckému zkoumání zdravotního stavu žalobce. Požadavek v tomto směru ostatně v předmětném soudním řízení nevznesly ani žalovaná ani samotný žalobce, poté co byli seznámeni s tímto posudkem. Zdravotní stav žalobce byl posouzen dvěma na sobě nezávislými posudkovými lékaři i posudkovou komisí, přičemž všichni dospěli ke shodnému posudkovému závěru, že žalobce není invalidní. Rozdíl v hodnocení rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti v posudku vypracovaném pro účely prvostupňového rozhodnutí a posudku v řízení o námitkách, nepovažuje soud za relevantní. Všechny lékařské posudky se v zásadě nelišily, jelikož každý stanovil míru poklesu pracovní schopnosti žalobce na 20 %. Lékařky, které vypracovaly posudky pro účely řízení o námitkách a prvostupňové řízení, bylo postižení žalobce pouze jinak zařazeno v rámci vyhlášky o posuzování invalidity pod jinou položku. Soud nemá pochybnost o správnosti lékařských závěrů posudkových lékařů, neboť posudkové závěry, co se týče naplnění resp. nenaplnění předpokladu invalidity, tj. poklesu míry pracovní schopnosti žalobce nejmeně o 35 %, se nelišily.
22. Závěr soudu o tom, že v daném případě již nebylo zapotřebí provádět nějaké další dokazování, koresponduje ustálené judikatuře správních soudů včetně Nejvyššího správního soudu (viz např. jeho rozsudky ze dne 25. 6. 2003, č. j. 2 Ads 9/2003-50, který byl publikován ve Sbírce rozhodnutí NSS pod č. 150/2004 a také na www.nssoud.cz, nebo ze dne 28. 8. 2003, č. j. 5 Ads 22/2003-48, či ze dne 12. 3. 2009, č. j. 3 Ads 143/2008-92, které jsou rovněž dostupné na www.nssoud.cz).
23. S ohledem na shora uvedené skutečnosti tedy soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, neboť neshledal, že by žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu, a proto žalobu ve výroku I. rozsudku podle ust. § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
24. Současně soud podle ust. § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. ve výroku II. rozsudku nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, když žalobce nebyl ve věci úspěšný a žalované náhrada nákladů řízení nepřísluší.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 21. října 2019

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D. v.r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)